

ଶନିବାର, ୧୦ ଜିସେମ୍ବର, ୨୦୨୨

ପଣ୍ଡିତଙ୍କା

ପରିଚ୍ଛା

ଜଣା ଅଜଣା

ଆଜନା

ଖୁଲ୍ଲି

ପପୁର ଶରୀର ଅସୁଳ୍ଲ ହେବାରୁ ସେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗଲା ।

ଡାକ୍ତର: ତୁମେ ଆସିବା ହେବି କରିଦେଲା ।

ପପୁ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହୋଇ କହିଲା: ସାର ମୁଁ କେତେ
ଦିନ ବଞ୍ଚି?

ଡାକ୍ତର: ଦୁମର କଇ ଅସୁବିଧା ହୋଇନି ବ୍ୟକ୍ତ
ହୁଆନି ।

ପଧୁ: ତେବେ ମୋର କଣ ଥିଲୁବୁଦ୍ଧା ହୋଇଛ ?
ଡାକ୍ତର: ଦୁମର ଗଟାରେ ଆପଏଣ୍ଟମେଣ୍ଟ ଥିଲା
ଏବେ ବିଳାରେ ଆମିଠି ।

ପୁଅ ତା ମା'କୁ କହିଲା: ମା' ମୋର ସବୁ
ଖେଳନା ତୁମେ ଆଲମାରାରେ ଲୁଗାଇଦିଅ ।
କାରଣ ମୋର ସବୁ ସାଙ୍ଗ ଆମ ଘରକୁ
ଆସିବାର ଅଛି ।

ମା' : ମୁଁ କାହିଁକି ସବୁଖେଳନା ଲୁଚାଇ ଦେବି ?
ତୋର କ'ଣ ସବୁ ସାଙ୍ଗ ତୋର କି !

ପୁଅଃ ନା, ସେ ତାଙ୍କ ଖେଳନା ସବୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବେ ।

ଦୁଇରେ ହୃଦୟ କାହିଁ ତାଳେଥିଲା।

ଶକ୍ତି: ଯଦି ସୋରଷ ସାଗ (ସରସୋ) ଦୁଇଦନ
ପୁରୁଣା ହୋଇଯିବ, ତାକୁ କ'ଣ କହିବା ?
ଚିକୁ: ସାର, ତାକୁ ପରସୋ ଶାଗ କୁହାଯିବ।

ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ ପୁଣି

ଜଣେ ରାଜୀ ଥିଲେ । ସେ ଭାବି ନିଷ୍ଠାର ।
ସାମାନ୍ୟ ଭୁଲ ପାଇଁ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଛି କଠୋର ଦଷ୍ଟ
ଦେଉଥିଲେ । ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ସେ ଅଛି
ନିଷ୍ଠାରଭାବେ ମୃତ୍ୟୁଦବ୍ଧର ଘୋଷଣା କରୁଥିଲେ ।

ଏଥୁପାଇଁ ସେ ରଖୁଥିଲେ ଦଶଟି କୁଣ୍ଡର।
 ଲୋକଙ୍କୁ ଧାରିନି କରି ମାରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ତ୍ରେମି
 ଦିଆଯାଉଥିଲା । କାହାରିକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ହେଲେ
 ରାଜଙ୍କ ଆଦେଶରେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ପକାଇ
 ଦିଆଯାଉଥିଲା । କୁଳୁରମାନେ ଲୋକରିକୁ ପୁଲାପୁଳା କରି
 କାହାଟି ମାରୁଥିଲେ ଓ ତା'ର ମାଥେ ଖାଉଥିଲେ । ଫଳରେ
 ଲୋକଟି ତ ମରୁଥିଲା, ତା' ପୂର୍ବରୁ ଅସାଧ୍ୟ ଯନ୍ମଣି
 ସମ୍ମର୍ଥିଲା ।

ରାଜକୁ ପାଖରେ ଜଣେ ବୁଢ଼ା ମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ । ସେ ଥିଲେ ଅଥି ଚତୁର ଓ ବୃଦ୍ଧିମାନ । ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କ ଅମଳରୁ ସେ ଏ କାନ୍ଦା ହୁଲାଉଥିଲେ । ତେବେ ବୁଢ଼ା ହେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କର ତ ଅଞ୍ଚଳ ବହୁତ ଭୁଲ ହୁଏ । ଏଣୁ ଥରେ ନିଜ ଅଳାଶତରେ ସେ ସାମାନ୍ୟ ଛୁଟିଏ କରିଦେଲେ । ହେଲେ ନିଷ୍ଠାର ରାଜକୁର ତ ମଣିଷପାତ୍ରାଆ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଭାଷଣ ରାଗିଯାଇ ତାଙ୍କୁ ମୃଦୁଦର୍ଶ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ତେବେ ଦଣ୍ଡଟି ଶୁଶ୍ରାଙ୍ଗିଲା ପରେ ତାଙ୍କ ମନକୁ କ'ଣ ଆସିଲା କେଜାଣି ସେ ତାଙ୍କ ତାଙ୍କର ଶୋଷଙ୍ଗୀ ପୂରଣ କରିବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଟିକିଏ ଭାବି ଏଥୁପାଇଁ ଦଶଦିନ ସମୟ ମାରିଲେ ।

ରାଜ୍ଞୀ ସେଥରେ ରାଜ୍ଞି ହୋଇଗଲେ ।

ଦିନ ପରେ ଦିନ ଗଡ଼ିଲିଲା । ଠିକ୍ ଦଶମ ଦିନ ମନ୍ତ୍ରୀ
ନିଜେ ଆସି ଦୁଷ୍ଟ ପାଇବା ପାଇଁ ହାଜର ହୋଇଗଲେ ।
ତାଙ୍କ ମନରେ ଚିକେ ବି ଦୁଷ୍ଟ କି ଭୟ ନ ଥାଏ । ଏହା
ଦେଖୁ ରାଜା ଆଶ୍ରମ୍ ହୋଇଗଲେ । ତଥାପି ସେ ତାଙ୍କୁ
କୁଟୁରଙ୍କ ଆଗକୁ ଯିଞ୍ଜି ଦେବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ।
ହେଲେ, ବିତ୍ତ୍ରୀ ଘଣାଟିଏ ଘଟିଲା । କୁଟୁରମାନେ ତାଙ୍କୁ
ମାରିବେ କ'ଣ ଓଳଟି ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଧାଇଁ ଆସି ପାଦ
ଚାଟିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଏପର ଘରଣା ଆଗରୁ କେବେ ଘର ନ ଥିଲା ।
ଡେଶୁ ଏହା ଦେଖୁ ରାଜା ଭାରି ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହେଲେ ।
ତାଙ୍କୁ ଯୋଗୁ ଉଠେଇ ଆଶି ଏହାର କାରଣ
ପରାଗିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ହସି ହସି ଜବାର ଦେଲେ,
“ଆପଣ ମୋତେ ଏ ଦକ୍ଷ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ
ଯେଉଁ ଦଶଦିନ ସମୟ ଦେଇଥିଲେ ମୁଁ ତାହା

୧୩

A color photograph of a man with glasses and a white lab coat, smiling and holding a green ice cream cone. He is surrounded by many other colorful ice cream cones and sundaes.

ଆଇସ୍‌କ୍ରମ ଚଣ୍ଡାଳି ଛନ୍ଦ

ପିଲାମାନେ ଆଇଷ୍ଟିମ ଖାଇବାକୁ
ଭାରି ମଜାଲାଗେନା ! ତେବେ
ତୁମେମାନେ ଦିନକୁ କେତୋଟି
ଆଇଷ୍ଟିମ ଖାଇପାରିବ ? ଜାଣିଛ,
ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ; ଯିଏ
କି ପ୍ରତିଦିନ ଆଇଷ୍ଟିମ ଚାଖବା କାମ
କରିଥା'ନ୍ତି । ଅଥପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଦରମା
ମଧ୍ୟ ମିଳିଥାଏ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି
ଜନ୍ ହ୍ୟାରିସନ । ସେ ଦିନକୁ
୨୦ଟି ଆଇଷ୍ଟିମ ଖାଇପାରନ୍ତି ।

ଆମେରିକାର ଏକ ଆଇଷ୍ଟିମର ଚେଷ୍ଟ ଭଲ କି ମାହିଁ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଜନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ ଦେଇଛି,
ଯଦ୍ବାରା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସେବା ଯୋଗାଇପାରିବ । ଜନ୍ ଏହି କାମ ୩୦ବର୍ଷ ହେବ କରୁଛନ୍ତି ।
ସେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୦୦ ମିଲିଯନ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଆଇଷ୍ଟିମର ଯ୍ୟାମ୍ପୁଲ ଚାଖ ସାରିଲେଣି । ପ୍ରତିଦିନ ୨୦ଟି ଫେଲ୍‌ଭରର
ପାଇଁ ଲେଖାଏଁ ଚେଷ୍ଟ କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ୪ରୁ ୫ଶଙ୍କା ସମୟ ଲାଗିଥାଏ । ଏହାପରେ ତାଙ୍କୁ କେଉଁ ଆଇଷ୍ଟିମ ଭଲ
ଲାଗିଲା ସେ ଜଣାଇଥା'ନ୍ତି । ପରେ ସେବାରୁ ପ୍ୟାକ୍ରିଟିରୁ ଆଇଷ୍ଟିମ ପାର୍ଲାରକୁ ଯାଇଥାଏ ।

ସୁଚନା

ଆଜନା ସ୍ମୃତି ଲାଗି ଗରୁ ୧୩
 ବର୍ଷ ବସ୍ତିପର ପିଲା ନିଜର ଗଠି
 ଫଗୋ(ହାଇ ରିକଲ୍ୟଶନ ଥିବା) ସହ
 ପୂରା ନାମ, ବସ୍ତି, ଟିକଣା ଏବଂ
 ଛୁମ ଛୁଲୀ ସ୍ମୃତି ପାଇଁ କିନ୍ତୁ, ରଙ୍ଗ ଦିଆ
 ସ୍ମୃତିରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଚିତ୍ରରେ ରଙ୍ଗ
 କରି ନିଜ ଫଗୋ ସହ ଶ୍ରେଣୀ, ସ୍କୁଲ,
 ଟିକଣା ଲେଖୁ ପଠାନ୍ତିରେ ଏଥୁଥିବା
 ଗପ, କବିତା, ବିଜ୍ଞାନ କଥା, ଶିଶ୍ଚି
 ପ୍ରତିଭା, ମତାମତ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦର୍ଶି
 ଇ-ମୋଲରେ ପଠାଇପାରିବେ ।

ଆମ ଠିକଣା
dharitrifeature@gmail.com

ମନ୍ତ୍ରମଳ

- ▶ ଗପ ସ୍ରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ‘ଅମୂଳ ମୂଳ’ ଗପଟି ଶିକ୍ଷଣୀୟ ହୋଇଛି।
—ବନୀତା ସେନାପତି, ଘରଗାଁ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ
▶ ‘ପାଣି ବୋତଲ’ର ଇତିହାସ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁତ ରୋଚକ କଥା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲି।
—ପଲ୍ଲବିନୀ ମିଶ୍ର, ଫୁଲନଙ୍ଗରା, କଟକ
▶ ‘ଖୁଲି ଖୁଲି ହସ’ ସ୍ରୁଦ୍ଧରେ ହସକଥା ପଡ଼ି ଖୁବ୍ ହସିଲି।
— ସ୍ଵାତୀ ମହାନ୍ତି, ଅସୁରାଳି, ଭବ୍ରକ
▶ ‘ତୁମ ତୁଳ’ ସ୍ରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ସବୁ ଚିତ୍ର ଆକର୍ଷଣୀୟ ହୋଇଛି।
— ଅଭିଜିତ ଜେନା, ସୋର, ବାଲେଶ୍ୱର

ସେନିମ୍ କାହାଣୀମାଳା

ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାରଧର୍ମୀ ଗଜ୍ଜ ରତନା କରି
ମୁଆ ବାର୍ତ୍ତା ଦେଇଛନ୍ତି କୁନି ଲେଖକା ଉସନିମ୍ ସ୍କୁଲଟାନା ।
ସଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ଗଜ୍ଜ ସଂକଳନ 'ଉସନିମ୍ କାହାଣୀମାଳା'ରେ ନିଜ
ଉଳି ଶିଶୁମାନଙ୍କର ମନର କଥାକୁ ସେ ପ୍ରତିଟି କାହାଣୀ ମାଧ୍ୟମରେ
ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି
ପୁସ୍ତକରେ ରହିଛି ଗେଲ୍ଲିର
ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ପଡ଼ା, ଏକ
ନିଆରା ଜିଦ, ନିରୀହ ଚେହେରା, ମିନା ମଞ୍ଜ, ଜକୋ ଆମୁଲାନ୍ତ,
ବୁଝିଆ ଗଧ, ସ୍ଵପ୍ନର ସୌଦାଗର, ସେଇ ଝିଅନ୍ତି, ପ୍ରାୟଶୀର, ଦାୟୀ
କିମ୍, ଆୟତର ଜନ୍ମଦିନ, କର୍ମଯୋଗୀ କଳାମ, ସାହସ୍ର ଝିଅ ଓ ଶିଶୁ
ସଂସଦ ଆଦି ମନ୍ତ୍ରାଞ୍ଚା ଗପ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ରହିଛି ୧୪୦ଟଙ୍କା ।
ଯୋଗାଯୋଗ- ଉସନିମ୍ ସ୍କୁଲଟାନା, ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ, କାକଟପୁର
ବାଲିକା ନୋଡାଲ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ପୁରୀ, ମୋ: ୯୫୪୬୭୬୭୦୦

ପିଲାଙ୍କ ହସ୍ତାକ୍ଷର ସୁନ୍ଦର ହେବା ପାଇଁ ଅଧିକାଂଶ ଅଭିଭାବକ ଚିତ୍ରାରେ ଥାଆନ୍ତି । ତେବେ କଗନାରେ ଅନ୍ତାଳିର ପାଠପଢା ଯୋଗୁ ପିଲାଙ୍କ ଲେଖିବା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି । କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏବଂ ମୋବାଇଲଟେ ଆସାଇନମେଣ୍ଟ୍ ଲେଖିବା ଦ୍ୱାରା କାହାର ଲେଖିବା ଶୈଳୀ ଖରାପ ହୋଇଛି ତ କାହାର ଲେଖିବା କ୍ଷିତି କମିଯାଇଛି ।

ଶୁଣି ହେଉଥିଲା...

Q

ତ୍ରିବୂଠାରୁ ଲେଖୁବା ଦ୍ୱାରା ପାଠ ଶାନ୍ତ ମନେରହିଥାଏ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏଥପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏବଂ ଅଭିଭାବକମାନେ ବହି ଦେଖୁ ଲେଖୁବା ପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲାଥାନ୍ତି । ବହି ଦେଖୁ ଲେଖୁବା ଦ୍ୱାରା ପାଠ ମନେରହିବା ସହ ଅକ୍ଷର ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥାଏ । ଭିଭାବକ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଅନ୍ତି । ଅକ୍ଷର ସୁନ୍ଦର ପାଇଁ ସ୍କୁଲରେ ଲେଖୁବାକୁ ମଧ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଏ । ସେଥୁପାଇଁ ପିଲାମାନେ ଜାଗି, ଦ୍ୱିଷ ଜଣ୍ୟଦିଭି ଭାଷାର ହସ୍ତାକ୍ଷର ପ୍ରତିଦିନ ଲେଖୁ ସ୍କୁଲରେ ଥାଏ । ତେବେ କରୋନା ଯୋଗୁ ଅନ୍ତରୀଳରେ ପାଠପଢ଼ାରେ ପିଲାଙ୍କ ଜ୍ୟୋତିଷ ବିଚିତ୍ର ଯାଇଛି । କ୍ଲ୍ୟୁ କରିବା ଲାଗି ପିଲାଏ ବହୁତ ସମୟ ବିତାଇଛନ୍ତି । ଏହି କାରଣରୁ ଅନ୍ତରୀଳରେ ଆପରେ ପ୍ରୋକ୍ରେସ୍ କାରଣେ ଜଣ୍ୟଦିକୁ ସବରିତ କରିବାରେ ମାହିର ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ଥୁରେ ଦିନ ମାଲପିଂ କରିବା ବହିଛି ହେଲେ ହାତେଲେଖାକୁ ଦେକାଙ୍ଗରେ ଭୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି । ଏନ୍ଦ୍ରିଆରଟି ଦ୍ୱାରା ୧୦,୦୦୦ ଲକ୍ଷ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ସର୍ତ୍ତେରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଅନ୍ତରୀଳରେ ଯୋଗୁ ୫୫୮ଶତକଟା ବିଦ୍ୟାରୀଙ୍କର ଅକ୍ଷର ଖାରାପ ହୋଇଛନ୍ତି । ତକତା ବିଦ୍ୟାରୀ ଲେଖୁବାର ଶୈଳୀ ଭୁଲି ସାରିଛନ୍ତି । ଏହି କାରଣ ଆହୁରି ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ପିଲାମାନେ ଅନ୍ତରୀଳରେ କ୍ଲ୍ୟୁଏ ପରିବର୍ତ୍ତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ଏବଂ ତ୍ରି ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଝି ରଖିଥିଲେ । ଅନ୍ତରୀଳ କ୍ଲ୍ୟୁରେ ପଡ଼ାୟାଇଥିବା ପାଠକୁ ଦ୍ୱାରା ପାଇଯିବାରୁ ପିଲାମାନେ ତାହାକୁ କ୍ଲ୍ୟୁରେ ନିଜେ ମୋହରୁ ଛାଇଲା କଲେନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଖା ଅଭ୍ୟାସ ଛାନ୍ତିଯିବା ଦ୍ୱାରା ଲେଖୁବା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟକର ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ପିଲାଙ୍କ ରାପ ହେଲେ ପରାକ୍ଷାରେ ମାର୍କ କଟିଯାଏ, ଏଥୁସହ ଶିକ୍ଷକ ପାଠକୁ ଭଲ ଭାବେ ପଢ଼ି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅକ୍ଷର ଖାରାପ ଅଷ୍ଟ୍ୟତରେ ପିଲାମାନେ ଅସୁରିଧାର ସମ୍ମାନ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରତିରେ ପିଲାଙ୍କ ଲିଖନ ଅଭ୍ୟାସକୁ ସାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ ଏହି ସହାକ୍ଷର ସଧାରିବା ଦିଗରେ ଯତବାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପ୍ରତିଦିନ କିଛି ପାରାଗ୍ରାମ୍ ଲେଖେ

ଛୋଟବେଳେ ଖରାପ
ଅକ୍ଷର ପାଇଁ ସବୁବେଳେ
ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ ଗାଲି ଶୁଣେ ।
କିନ୍ତୁ ମୋ ଦିଦି ସବୁବେଳେ
ବୁଝାନ୍ତି ଯେ ଭଲ ଅକ୍ଷର
ଆମ ପାଠପଡ଼ା ପାଇଁ ନିଚାନ୍ତ
ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ଅକ୍ଷରକୁ
ଠିକ୍ କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ
ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।
ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିଦିନ କିଛି
ପାରାଗ୍ରାଫ୍ ଲେଖୁ ଅଭ୍ୟାସ
କରେ । ସମୀଯ ଦେଖୁ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ଦିଇ ଲେଖୁ ସାରିବାକୁ

-ଛୟିତା ମହାନ୍ତି, କ୍ଲାସ-୧୦,
ପଞ୍ଚାୟତ ହାଇସ୍କୁଲ, ଛାନ୍ତମେରି, ଗଞ୍ଜାମ

ନିୟମିତ ହୃଦ୍ୟାକ୍ଷାର ଲେଖଣି

-ପ୍ରେମ ନାରାୟଣ ମହାପୁଆର,
କ୍ଲେ-୫, ସତ୍ୟଭାଗୀ ଇଂଳିଶ ମିଡିଆମ ସ୍କ୍ଵାଲ, ପରା

ଆଭ୍ୟାସ ଦ୍ୱାରା ଲିଖନଶୈଳୀ ମାର୍ଜିତ ହେବ

ମୁଦ୍ରର ହସ୍ତାକ୍ଷର ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ
କରିଥାଏ । ପରୀକ୍ଷା ଖାତା ହେଉ କି ନୋଟ
ଖାତା ପରିଷାର ସହ ମୁଦ୍ରର ଅକ୍ଷର ପଢ଼ିବାକୁ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଏଥିପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ
ପିଲାଟିବେଳରୁ ହସ୍ତାକ୍ଷର ଅଭ୍ୟାସ କରାଯାଏ ।
ଅଭିଭାବକ ପିଲାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ହସ୍ତାକ୍ଷର ଆରମ୍ଭ
କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଲେଟର ଷ୍ଟ୍ରକ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷରକୁ ଦେଖୁ ଲେଖିବାକୁ କୁହୁଛୁ ।
ପରେ ଶବ୍ଦକୁ ଦେଖୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ କୁହୁଛୁ ।
ଅକ୍ଷର ଶିଖ୍ୟିବା ପରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ପାରାଗ୍ରାଫ୍
ଲେଖିବାକୁ କୁହୁଛୁ । ପ୍ରତିଦିନ ଗୋଟିଏ ସାଦା କାଗଜରେ ଅଧା
ପୃଷ୍ଠା ଯାଏ ଓଡ଼ିଆ ହେଉ କି ଲାଙ୍ଗାଜି ପାରାଗ୍ରାଫ୍ ଲେଖିବାକୁ
ପିଲାଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟାସ କରାନ୍ତୁ । ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷର ଯେପରି ଅନ୍ୟ
ଅକ୍ଷର ସହ ନ ଲାଗିବ ଏବଂ ସେବୁଡ଼ିକ ଯେପରି ଗୁଣୀ ହୋଇ ନ
ରହିବ ସେଥିପୁଣି ଧାନ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏଥସହ ସବୁଠାରୁ ମୁଖ୍ୟ କଥା
ହେଲା ଛିତ୍ର ରାଇଟିଂ । କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ

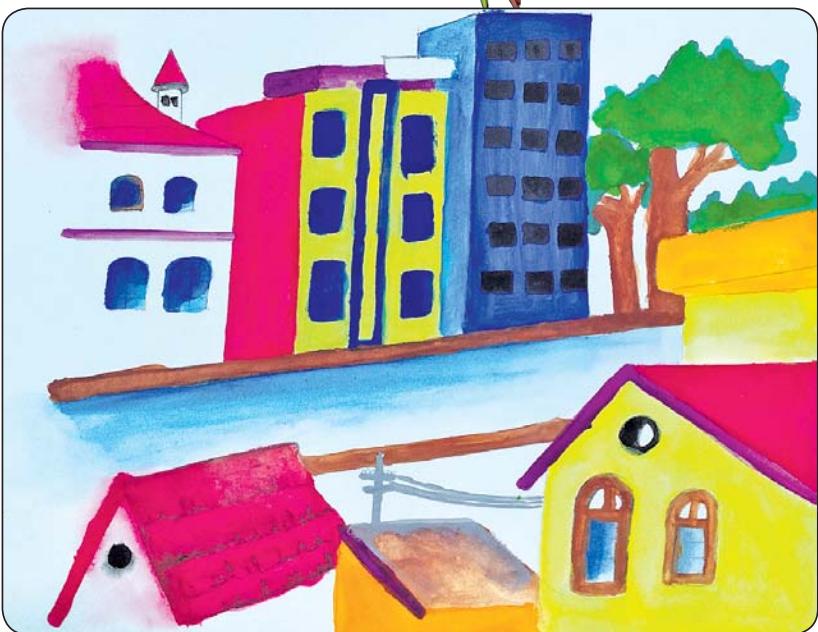
ଭିତରେ ଉଭର ଲେଖ୍ନବାକୁ ହୋଇଥାଏ ।
ଏହି ସମୟରେ ପିଲାମାନେ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର
ସାରିବା ପାଇଁ ନିଜ ହସ୍ତାକ୍ଷରରେ ଧାନ ଦେଇ
ନ ଥାନ୍ତି । ପରିକଳ୍ପନା ଉଭର ପଢ଼ି ନ ପାରି ମାର୍କ
କାଟି ଦିଅନ୍ତି । ଦୀର୍ଘ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବାକୁ
ହେଲେ ଶୀଘ୍ର ଲେଖ୍ନବା ନିହାତି ଜୁଗର । ତେଣୁ
ପିଲାଙ୍କୁ ସମୟ ଭିତରେ ଶୀଘ୍ର ଲେଖ୍ନବାକୁ
ଅଭ୍ୟାସ କରାନ୍ତି । ପିଲା ଉଭର ଲେଖ୍ନଥିବା
ବେଳେ ଅଭିଭାବକ ସମୟ ଦେଖନ୍ତି ଏବଂ
କେତେ ସମୟ ଭିତରେ ପିଲା ଉଭର ସାରଙ୍ଗି

ସେ ବିଶ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାନ୍ତି । ତେବେ ସେହି ସମୟରେ
ହସ୍ତାକ୍ଷର ସୂଦର କରିବା ସହ ଶୀଘ୍ର ଲେଖିବାକୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଉପାଦିତ
କରନ୍ତୁ । ପିଲାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଯଦି ଏହିପରି ହସ୍ତାକ୍ଷର ଅଭ୍ୟାସ
କରିବେ ସେମାନଙ୍କର ଲିଖନ ଶୈଳୀ ମାର୍ଜିତ ହୋଇପାରିବ ।

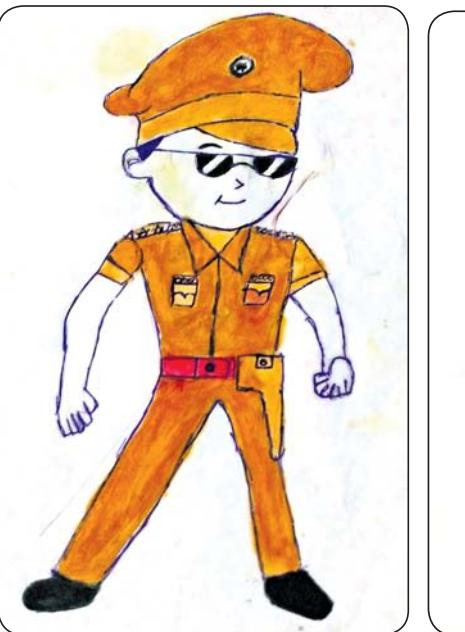
—ରାମପାଠ ଛାପନା ଶିକ୍ଷକ ଶୀଘ୍ରର ଏକାନ୍ତରୀ ଲୋକାଙ୍କ

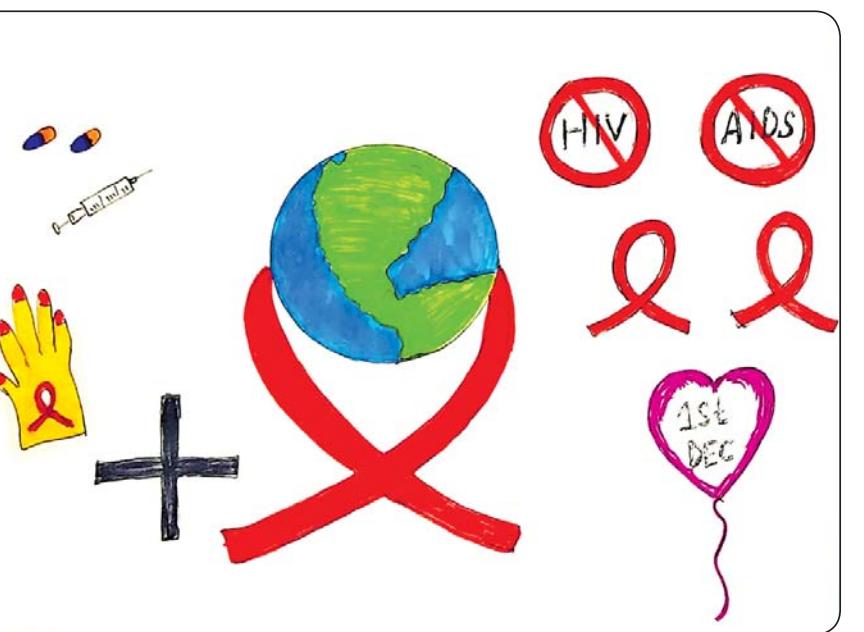
୧

୨

୩

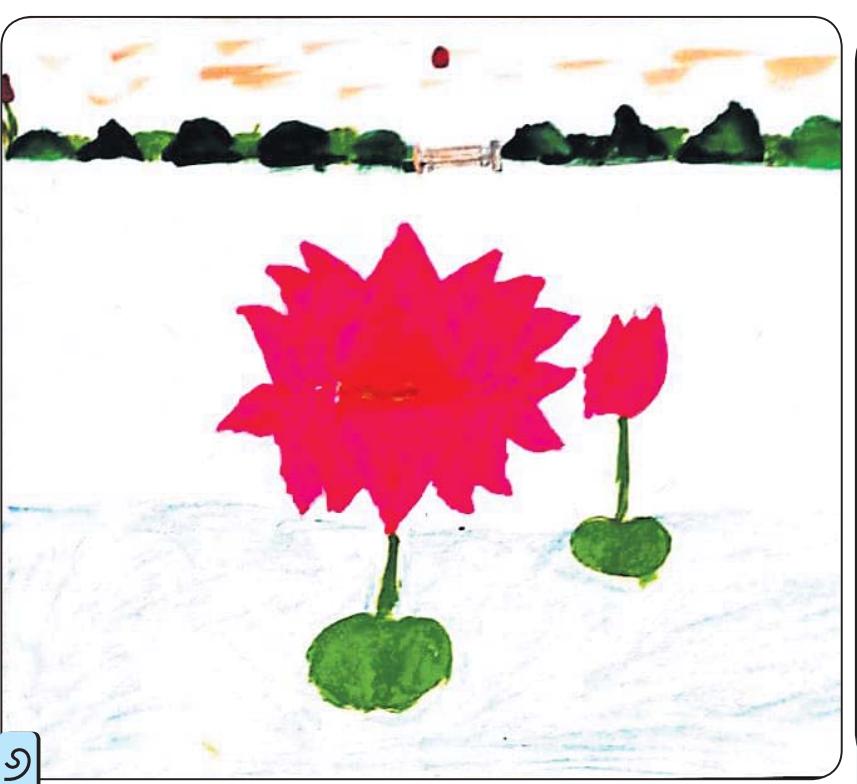
୪

୮

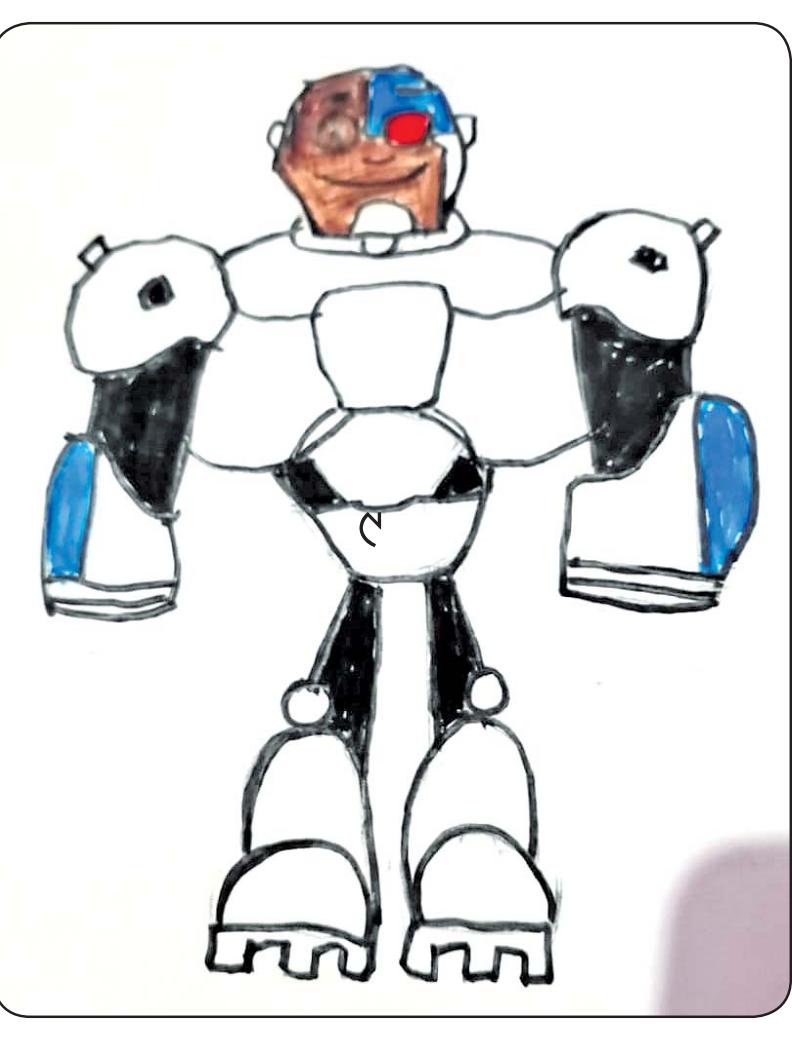
୫

୬

୭

୯

ପ୍ରତିକ ମିଶ୍ର
କ୍ଲ୍ଯାସ୍-୪, ସେଣ୍ଟ
ଜୀଏର୍ଥ ହାଇସ୍କୁଲ,
ଖୁବନେଶ୍ୱର

ଶ୍ରୀଜିତା ମିଶ୍ର
କ୍ଲ୍ଯାସ୍-୮, ସେଣ୍ଟ
ଜୀଏର୍ଥ ହାଇସ୍କୁଲ,
ଖୁବନେଶ୍ୱର

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ମଲିକ
କ୍ଲ୍ଯାସ୍-୮, ରାମନାଥ ଉତ୍ତର
ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଦାମୋଦରପୁର,
ଦଶରଥପୁର, ଯାଜମାନ

ଜିଞ୍ଜାସା ପ୍ରଧାନ
କ୍ଲ୍ଯାସ୍-୩, ଡିଏଡ଼ି
ପଞ୍ଜି ସ୍କୁଲ, ପ୍ରଗତି
ମାର୍ଗ, ସରବାହାଲ,
ଖାରସ୍ତ୍ରାତ୍ମା

ସାଧାନ ପ୍ରତ୍ୱାଳି
କ୍ଲ୍ଯାସ୍-୭, ସରବାରା
ମୁଁ ପି ସ୍କୁଲ,
ପାଣିକୋରତ, ବାଙ୍ଗ,
କଟକ

ପାନ୍ଦୁଷ କୁମାର ହୋତା
କ୍ଲ୍ଯାସ୍-୮, ସରବତୀ
ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟାମନ୍ଦିର,
ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳ, ପୁରୀ

ବିଶ୍ୱଜିତ ଲେକା
କ୍ଲ୍ଯାସ୍-୩, ସରବତୀ
ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟାମନ୍ଦିର,
ଜୟଦେବବିହାର,
ଖୁବନେଶ୍ୱର

• ଗନ୍ଧି ଓର୍କ୍ଷୁ ଟେକ୍ନ୍‌ •

ପିଲାମାନେ, ବୁମଣ ସେଟିଂ ବୋର୍ଡରେ ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରମଣ କରିପାରିବ କି ? ଆଶ୍ୱର୍ୟ ଲାଗୁଛିନା ! ହେଲେ ଏପରି କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି ୧୧ ବର୍ଷୀୟ ହାର୍ଡିକ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଏକ ଛୋଟ ଗାଁ କୋଠିବାର କାଳାରେ ବୁନ୍ଦିକି ହାର୍ଡିକ ରଖୁବଣୀ । ସେ କାଷ୍ଟର ବୋର୍ଡର୍କୁ ୨୨ ରାତରୁ ଘୁରାଇ ଗନ୍ଧିକ ରେକର୍ଡ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ସେ ବୁନ୍ଦିକି, ଏକ ଗେମ କଲ୍ପନାରେ ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ

କାଷ୍ଟର ବୋର୍ଡ ସେଟିଂ କରି ରେକର୍ଡ

କାଷ୍ଟର ବୋର୍ଡରେ ସେଟିଂ କରୁଥୁବାର ଦେଖୁଥିଲେ । ତେବେ ଏହି ବିଷୟରେ ଘରକୁ ଆସି ବାପା ମାଆଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ । ହାର୍ଡିକ ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରେନିଂ ନେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ହେଲେ ଅର୍ଥାତିବ ଯୋଗୁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରେନିଂ ଲାଗି ଆଭିଶାନ୍କ କରିପାରିନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ହାର୍ଡିକଙ୍କ ଜାହାଙ୍କୁ ଦେଖୁ ତାଙ୍କ ବାପା କାଷ୍ଟର ବୋର୍ଡ କିଣି ଆଶି ଦେଇଥିଲେ । କାଷ୍ଟର ବୋର୍ଡ ପାଇଁ ହାର୍ଡିକ ମୁହୂର୍ୟର ଦେଖୁ ତିନିବର୍ଷ ଧରି କଲୋନୀରେ

ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହାପରେ ସେ ସେଟିଂ ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ଵର୍ଷ କରିବା ଶିଖିଲେ । କାଷ୍ଟର ବୋର୍ଡରେ ସାରା ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରମଣ କରି ଗନ୍ଧିକ ରେକର୍ଡ କରିବାକୁ ହାର୍ଡିକ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି । ହେଲେ ଗନ୍ଧିକ ରେକର୍ଡର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ରେକର୍ଡ କରିବାକୁ ହେଲେ ୧୩ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେବେ ଏ ନେଇ ଆହୁରି ୫ବର୍ଷ ଅଭ୍ୟାସ ଜାରି ରଖିବେ ବୋଲି ହାର୍ଡିକ କହିଛନ୍ତି ।

ଆସ ମଜା ନେବା

ସୋରିଷ ଫୁଲିଆ କଞ୍ଚିଆ ଖରା
ମନ ନେଉଥିଲେ ମୋହି,
ଶୀତ ସକାଳରେ କୁନ୍ତା ପଡ଼ିଥିଲେ
ହାତରେ ଧରିବି ବହି ।
ଅଜା ପାଖେ ବସି ମୁଣି ଖେଳିଥିଲେ
ଚକି ଜଣେଇଲୁ ଧର,
ଖୁସିରେ ଦେଉଛି ଚକି ବାହୁରାଣି
ହସିବା ହସିବା ରହି କରି ।
ବାହି ପଛପାଟେ ବିଲରେ କାହୁଛି
ସମେଇ କକେଇ ଧାନ
ଶୀତୁଳା ସକାଳ ଭାରି ମଜା ଲାଗେ
ଠିକ ଥିଲେ ଦେହ ମନ ।
ପନିପରିବାରେ ହସୁଛି ବିଗା
ପଡ଼ିଛି କାକର ବିଦୁ,
ଅଗଣାରେ ବାସେ ମହ ମହ ହୋଇ
ହୁଲଦିଆ ପୁଲ ଗେଣ୍ଣୁ ।
ଆସ ମଜା ନେବା ସକାଳୁ ସକାଳୁ
ହାତରେ ଧରି ତା’ କପ,
ପାରିକୁ ସୁଆଦ ଗରମ ଗରମ
ବରା ସାଥେ ଆକୁପା ।
—ପ୍ରତିଭା ସାହୁ
ବଜଣା, ଅନୁଗୋଳ
ମୋ: ୯୦୦୮୨୩୭୯୯୯୯

ଆଜା ଘରେ ଶୀତ

କୁହୁଡ଼ି କାକର ପଡ଼ିଲାଣି
ପାରିଲା ପଢ଼ି ହେଲେ ଶୀତ
ପାରିଥାରେ ଶୀତ ଆସିଲାଣି ।
ଆଜ ଥୁରୁଥୁରୁ ଥରିଲାଣି
କୁଟା ଜାଳି ନିଆଁ ପୁଙ୍କାଣି
କଞ୍ଚି ଖରାରେ ନାଲି ତା’ ଗୋପେ
ସକାଳରୁ ଖୋଜା ପଡ଼ିଲାଣି ।
ମାୟ ଯେ ପେଟରେ ଖୋଲିଲେଣି

ସୁଲଚର ଗୋପି କାହିଲେଣି
ରେଜେର କମଳ ଶାଲ ମଧ୍ୟର
ଆଖୁକୁ ତରାଟି ତାହିଁଲେଣି ।
ମାଙ୍କ ହାତିଶାଳେ ବସିଲେଣି
ପୁଲ କୋବି ଆଶି କଷିଲେଣି
ଗାଜର ମରର ବିନ ଚମାଟେ
କେଡ଼େ ଛନ୍ଦନ ଦିଶିଲେଣି ।
ମାଉସା ମୋ’ ବଢ଼ି ପାରିଲାଣି

ଗହିରରେ ଧାନ ପାଟିଲାଣି

ହେମତର ଅନ୍ତେ ଆସିଥି ଶୀତ
ଗହିରରେ ଧାନ ପାଟିଲାଣି,
ଧାନ କିଅରିଟି ପୁଲେଣି ରଙ୍ଗରେ
ସତିଙ୍କ ମନକୁ କିଣିଲାଣି ।
ବାହି ବରିବାରେ ଗେଣ୍ଣ ଓ ସେବତା
ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗେ ପୁଟିଲାଣି,
ପନି ପରିବାର ସମ୍ବାଦକୁ ଦେଖୁ
ଚାଷା ଭାଇ ଆମ ହସିଲାଣି ।
ଶୀତ ସକାଳର କାକରବିଦୁଟି
ଘାସ ପତରରେ ହସିଲାଣି,
ସହର ବଜାରେ ଶୀତ ବସନର
ବ୍ୟବସାୟ ଧାରେ ଜମିଲାଣି ।
ଶୀତର ପରଶେ ସତିଏ ହରଷେ
ବଶବୋଜି ମଜା ଲୁଟେଲେଣି,
ବଢ଼ିନ ହୁଟି ମନାରବା ପାଇଁ
ଜାଗାର ଚିହ୍ନଟ ସରିଲାଣି ।
—ରାମତ୍ରୁ ବେହେରା
ତେହିଲିପଦା, ଜଗରସିଂହପୁର
ମୋ: ୯୭୭୭୪୭୯୯୭୭୭

ବରିବାରେ ଚାରା ରୋଲିଲାଣି
ତାଳିଆ ଜମିଆ ଗେଣ୍ଣ ଓ ସେବତା
ହସାହସି ହୋଇ ଗାହିଲେଣି ।
ଆଜା ଘରେ ଶୀତ ବଡ଼ ମଜା
ଗରମ ମୁଢ଼ିବୁ ବାରମଜା
ବୁଝା ଅସୁରୁଣୀ ଗପ ସାଥେ ପୁଣି
ଏହୁରିପିଠା ଓ ମୁଁଖୀ ଖରା ।
—ଛନ୍ଦା ମିଶ୍ର
କଳିଜ ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ମୋ: ୯୮୭୪୪୪୪୭୯୯୯୯

ଏଥରର

- ଭାରତର ପ୍ରଥମ ସାଚେଲାଇଟ୍ରାର ନାମ ?
- ଭାରତର ପ୍ରଥମ ହିନ୍ଦୀ ଚଳିତ୍ର କେଉଁଟି ?
- ରାଜା ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଚଳିତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନାମ ?
- ଭାରତରେ କେଉଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଛି ?
- ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସ୍କଳଚର ପ୍ରାଣୀ କିଏ ?

କହିଲା ଦେଖି

ତିନୋଟି ଅକ୍ଷର ନାମରେ ମୋର
ଶୀତୁଳା ସକାଳ ଧଳା ଶରୀର ।
ପ୍ରଥମ ଦ୍ଵିତୀୟ ଅକ୍ଷର କୁଳ
କାତ ଧାରକରୁ ବୁଝିଲା ଥାଇ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅକ୍ଷର ଯେବେ
ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରତିକର ମିଳିବ ତେବେ ।
ଦୃତୀୟ ଦୃତୀୟ ଅକ୍ଷର ଦୟ
ଦୟତ ଶର୍କରି ମିଳେ ନିଷ୍ଠ୍ୟ ।
ମୋର ନାମଟିକୁ ଯିଏ କହିବ
ସକାଳ ବୁଝାରେ ମଜା ପାଇବ ।

ଉଦ୍ଧର- ଶିଶିର

ଏକ ପରେ ଏକ ଛାଅ ଉଦ୍ଧର
ଆସି ମରତେ ପାଦକୁ ଗଣି ।
ଦୁଇ ଦୁଇ ମାସ ହୁଅଛି ରାଶା
ରତ୍ନ ଦୁଇ ମାତ୍ର ନ ହୁଏ ରଣି ।
ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଧରୀ ଭାରି ଚଗଲି
ହାତ ଗୋଡ଼ ଓ ଯାଏ ଦୋହଳି ।
ଯୋଡ଼ି ହୁଅ ଅବା ଜଳାଅ ନିଆଁ
ପ୍ରକାଶର ତାର କରେ ଛାନିଆ ।
ପଞ୍ଚମ କନିଷ୍ଠା ଅଟନ ସିଏ
ଶବ୍ୟ ଅମଳରେ ସବାମ ହୁଏ ।
ତାର ନାମଟିକୁ କହିବ ଯିଏ
ଦାରିଜିବାତିରେ ବୁଲିବ ସିଏ ।

ଉଦ୍ଧର- ଶାତରତ୍ନ

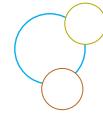
ବାପକର ଭ୍ରାତା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ସିଏ
ଚାରା ଚାରା ନାମ ଜଗତ କହେ ।
ଗୋଲାପ ଫୁଲଟି ପ୍ରିୟ ତାଙ୍କର
ଛାତି ପକେଟରେ ଭାରି ଖାତିରି ।
କମଳା ମେଟିକ ଅନ୍ତି ଜ୍ୟୋତି
ସାଧାନ ଭାରତ ପ୍ରାନମନ୍ତ୍ରୀ ।
ତାଙ୍କର ନାମକୁ କହିବ ଯିଏ
ଚକୋଲେଟ ଗୋଟି ଖାଇବ ସିଏ ।

ଉଦ୍ଧର- ଜବାହରିଲାଲ ନେହେରୁ

—ଟଙ୍କଧର ଶତପଥୀ
ସୁଦ୍ରରପାଳ, ଅନୁଗୋଳ, ମୋ: ୯୯୩୮୨୭୪୪୭୭

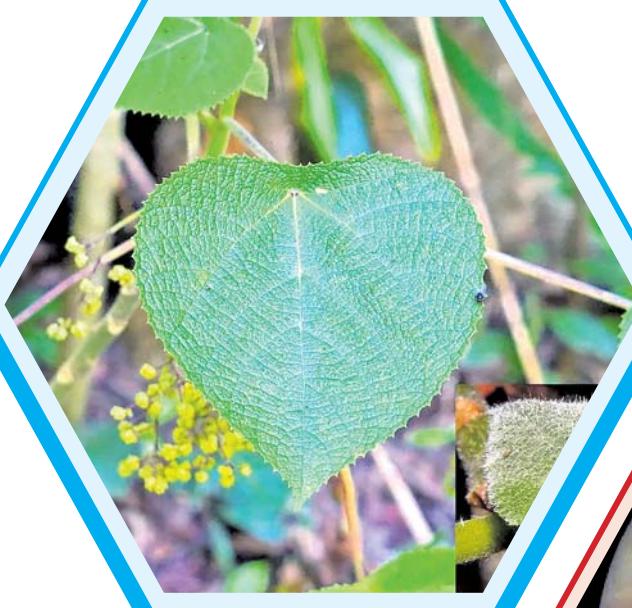

ଜଣି ଅଜଣି

ଗ୍ରହଙ୍କ ରାଜା

ଯୋରଇଗତରେ ଆଠଟି ଗ୍ରହ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବୃଦ୍ଧତାମ ଗ୍ରହ ହେଉଛି ବୃଦ୍ଧତାମ । ଏହାକୁ ‘ଗ୍ରହମାନଙ୍କର ରାଜା’ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥାଏ । ଓଜନ ଦୂଷିତରୁ ବୃଦ୍ଧତାମରୁ ଏଭଳି ଆଖ୍ୟାୟିତ କରାଯାଏ । ଏହି ଗ୍ରହର ଓଜନ ଅନ୍ୟ ସବୁ ଗ୍ରହମାନଙ୍କର ଓଜନ ଠାରୁ ଅତେଜ ଗୁଣା ଅଧିକ ।

ଗଛ ଛୁଲୁଁଲେ ଆମ୍ବତ୍ୟା

ଏମିତି ଏକ ବିଷାକ୍ତ ଗଛ ଅଛି, ଯାହାକୁ ଛୁଲୁଁଲେ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଯାଏ ଏଭଳି ଯନ୍ତ୍ରଣା ହୁଏ ଯେ ଅନେକ ସମୟରେ ବ୍ୟକ୍ତ ଆମ୍ବତ୍ୟା କରିବାକୁ ବାଧ ହୁଅଛି । ବିଶାର ସବୁଠ ବିଷାକ୍ତ ଗଛ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଏହି ଗଛର ନାଁ ଜିମ୍ପାଇ ଜିମ୍ପାଇ । ଗଛଟି ଦେଖିବାକୁ କୌଣସି ଏକ ସାଧାରଣ ଗଛ ଭଲି, କିନ୍ତୁ ଏହି ଗଛର ପତ୍ର କିମ୍ବା କୌଣସି ଅଂଶ ଶରୀରରେ ଲାଗିବାମାତ୍ରେ ଏଥିର ପଢ଼ି ପେଡ଼ିବା ଭଲି ଭୟକର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଆଶ୍ୟାୟର କଥା ହେଉଛି, ଏହି ଗଛକୁ ଛୁଲୁଁଲେ କରେଣ ମାରିବା ଭଲି ଲାଗିଥାଏ । ଆଉ ଏହି ଯନ୍ତ୍ରଣା ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଲାଗି ରହେ । ମନୁଷ୍ୟ ଭଲି ଏହି ଗଛ ସଂସର୍ଜନରେ ଆସିଲେ ପ୍ରାଣୀମାନେ ବି କଞ୍ଚ ପାଇଥା’ଛି । ଏହି ବିଷାକ୍ତ ଗଛଟି ପ୍ରଥମେ ଅଷ୍ଟଳିଆ ଏବଂ ଲଞ୍ଛନେସିଆରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।

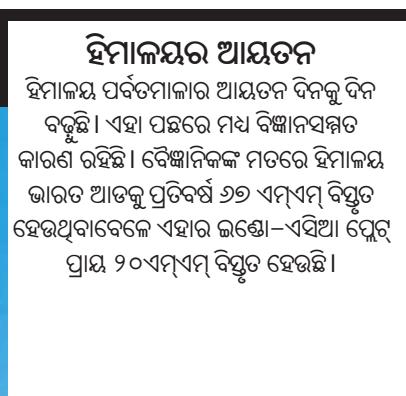
ଜିଭ

ଆମ ଶରୀରରେ ଥିବା ଆଖ୍ତା, କାନ, ଜିଭ, ଚର୍ମ ଓ ନାକକୁ ‘ପଞ୍ଚେତ୍ରିଯ’ କୁହାଯାଏ । ମନୁଷ୍ୟ ଜିଭରେ ପ୍ରାୟ ୩,୦୦୦-୧୦,୦୦୦ ସ୍ଵାଦଗ୍ରହଣ ରହିଛି । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆମେ ସ୍ଵାଦ ବାରିପାରୁ । ଜିଭରେ ପ୍ରାୟ ୪୦ ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟାକେରିଆ ରୁହୁଛି । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିଦିନ ଏହାକୁ ସଫା କରିବା ନିଷାଟି ଜରୁରୀ । ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ଏବଂ ଗିଲିବାରେ ଏହା ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ନେଇଥାଏ । ଦାତକୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଉପାୟରେ ସଫା କରିବାରେ ଜିଭ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହରେ ଓଜନ କମ୍

ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ୧୦ କିଲୋଗ୍ରାମ ଓଜନ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହରେ ମାତ୍ର ୩୪ କିଲୋଗ୍ରାମ ହୋଇଥା’ଛି । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ପୃଥିବୀର ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ ଶକ୍ତି ଭୁଲନାରେ ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହରେ ଏହା ବହୁତ କମା ।

ତୃପ୍ତିମନୀ ପଣା
୧୧ ବର୍ଷ / ଜେହୁଙ୍ଗର

ଆ
କ
ନୀ

ଆବାଘା ବିଶ୍ୱାଳ
୨ ବର୍ଷ / ବାରିପଦା

